

Pojďte do přírody!

s námi

CYKLUS PŘÍRODOVĚDNÝCH AKCÍ PRO ROK

2015

VYCHÁZKA ZA BLEDULEMI A JINÝMI KRÁSAMÍ PR PETROVKA

Den:	neděle 29. března 2015	Čas:	9:00
Místo:	Sraz v 9:00 v Plzni na konečné stanici tramvaje č. 4 – Košutka.		
Náplň:	Trasa: Nenáročná vycházka ze severního okraje Plzně do přírodní rezervace Petrovka. Trasa povede převážně po naučné stezce Sigmondova stezka (délka cca 4 km).		
Průvodci:	Exkurze zaměřená na výskyt bledule jarní v lužním lese nad rybníkem Strženka, součástí bude i pozorování okolní přírody (obojživelníci na Stržence a ptáci v PR Petrovka).		
Kontakt:	Ing. Daniela Hlinková a Mgr. Martin Jiran (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Poznámka:	M. Jiran, tel.: 720 543 084		
Exkurze se bude konat za každého počasí. Obuv a oděv do terénu. Dalekohled vítán. Nezapomeňte na svačinu.			

Bledule jarní v PR Petrovka. Foto: D. Hlinková.

HOŘE NAD HOŘEČKY?

Den:	čtvrtok 2. dubna 2015	Čas:	17:30
Místo:	Muzeum Cheb, nám. Krále Jiřího z Poděbrad 493/4, Cheb (pod Špalíčkem).		
Náplň:	Modré až fialové hořečky patřily v dobách našich prarodičů k častým druhům luk, pastvin, mezí a mokřadů. Dnes je situace zcela jiná a hořečky patří mezi nejohroženější druhy rostlin naší republiky. Pokusíme se najít odpověď na otázku, v čem selhávají různé životní strategie, které hořečkům v nedávné minulosti umožnily osídlit mnoho typů bezlesích stanovišť. Dozvíme se také, zda je nutné nad hořečky už jen hořekovat.		
Přednášející:	RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		

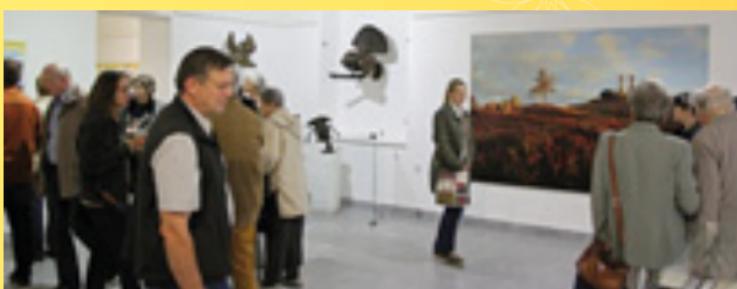

Včela opylující hořeček český, Vlkonice, 25. 9. 2005. Foto: J. Brabec.

VÝSTAVA 40 LET CHKO SLAVKOVSKÝ LES

Den:	úterý 14. dubna 2015	Čas:	17:00
Místo:	Muzeum Českého lesa v Tachově (třída Míru 447).		
Náplň:	Slavnostní vernisáž výstavy k 40. výročí založení chráněné krajinné oblasti Slavkovský les. Představení ochrany přírody a přírodních zajímavostí v tomto chráněném území od minulosti po současnost. Součástí vernisáže bude přednáška o zpěvu ptáků.		
Kontakt:	P. Řepa, tel.: 724 151 113		
Poznámka:	Výstava potrvá do 10. května 2015 a bude ji možné shlédnout v otevírací době muzea. Další místa, kde můžete v průběhu roku 2015 výstavu shlédnout: Bečovská botanická zahrada (pol. května – červen), Infocentrum Toužim (červenec – srpen), Krajský úřad Karlovarského kraje (září – říjen).		

Vernisáž výstavy k 40. výročí CHKO Slavkovský les v Karlových Varech. Foto: L. Svoboda.

O ČEM PTÁCI ZPÍVAJÍ ANEB O PTAČÍM ZPĚVU Z PTAČÍ PERSPEKTIVY

Den:	úterý 14. dubna 2015	Čas:	17:30
Místo:	Muzeum Českého lesa v Tachově (třída Míru 447).		
Náplň:	Zpěv je nedílnou součástí života ptáků. Přijďte si poslechnout o tom, proč vlastně ptáci zpívají. Dozvíte se například, jakou roli hraje zpěv v životě ptáků, proč zpívá každý pták jinak nebo proč ptáci zpívají v určitou denní dobu. Při běžných návštěvách přírody ptáčí zpěv vnímáme z pohledu lidského pozorovatele. Pojďte se vztít do role ptáků samotných a pochopit, o čem ptačí zpěv doopravdy je.		
Přednášející:	Mgr. Pavel Jaška (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	P. Řepa, tel.: 604 194 010		

Skorec vodní. Foto: P. Lang.

DUBEN

OTEVŘENÍ NAUČNÉ STEZKY „SKLÁŘSTVÍ V OKOLÍ LESNÉ“

Den:

sobota 18. dubna 2015

Čas:

13:00

Místo:

Sraz v 13:00 ve Staré Knížecí Huti na parkovišti u altánu.

Doprava tam: vlak M. Lázně (10:55) – Planá u M. L. (11:09) – Tachov (11:27); z Tachova speciální bus – Tachov, sportovní hala (12:20) – Stará Knížecí Huť (12:50).

Doprava zpět: vlak Tachov (16:33, 18:26) – Planá u M. L. (16:54, 18:47) – M. L. (17:06, 18:55); odjezd speciálního autobusu Stará Knížecí Huť – Tachov bude vyhlášen v průběhu akce (samozřejmě bude navazovat na některý ze zmíněných spojů do M. Lázní).

Náplň:

Slavnostní otevření zrekonstruované naučné stezky spojené s komentovanou vycházkou historika Zdeňka Procházky po trase stezky. Návštěvníkům bude představena technická památka „Arnoštova leštírna“, pravděpodobně jediný zachovalý stroj na zaleštění skla v Čechách, který se dočkal zastřelení proti nepřízní počasí.

Kontakt:

L. Janoušková, tel.: 725 044 021

Poznámka:

S ohledem na omezenou přepravní kapacitu je potřeba provést rezervaci místa v autobusu v termínu od 6. 4. do 16. 4. na tel. 725 044 021 (L. Janoušková). Rezervace platí zároveň i pro dopravu zpět. Doporučujeme oblečení a obuv do terénu. Pro upřesnění informací sledujte www.cesyles.ochranaprirody.cz.

Arnoštova leštírna. Foto: L. Janoušková.

DEN ZEMĚ V TACHOVĚ

Den:

neděle 19. dubna 2015

Čas:

13:00

Místo:

Start od 13:00 do 14:30 na náměstí v Tachově.

Trasa: Náměstí v Tachově – Knížecí alej – Světce – Vysoká – Genový sad (délka cca 5 km; dobré sjízdné i pro kočárky).

Náplň:

Pojďte s námi přivítat jaro na tradiční jarní vycházku k příležitosti oslav Dne Země. Na startu bude vydán účastnický list a prováděn sběr hliníku. Na trase bude připraveno několik stanovišť s aktivitami pro děti i dospělé zaměřených na poznávání naší přírody. Cíl bude v genovém sadu v Tachově, kde bude připraven táborák s houbou. Součástí programu v genovém sadu bude i drobná výpomoc s vysazenými stromky. Přijďte si zkontolovat svůj dříve vysazený stromek nebo rovnou vysadit nový.

Průvodci:

členové ZO ČSOP Tachov

Kontakt:

M. Rolko, tel.: 725 042 596

Poznámka:

Obuv a oblečení do terénu.

DUBEN

NA BOBŘÍ HRÁZE A PŘEDJARNÍ KVĚTENU NA POMEZNOU U CHEBU

Den: neděle 19. dubna 2015

Čas: 10:40

Sraz v 10:40 v Pomezí nad Ohří na točně MHD č. 4 u bývalé roty, tj. u vlakové zastávky.

Doprava tam: bus MHD č. 4 Cheb, aut. nádraží (10:10) – Pomezí nad Ohří (konečná zastávka, tj. točna 10:30) nebo vlak Cheb (10:27) – Pomezí nad Ohří (10:36).

Místo:

Doprava zpět: bus MHD č. 4 Pomezí nad Ohří (13:30, 16:35) – Cheb, nádraží (13:50, 16:55) nebo vlak Pomezí nad Ohří (13:24, 15:24) – Cheb (13:33, 15:33).

Trasa: Pomezí nad Ohří, bývalá rota – po mostě přes vodní nádrž Skalka na červenou tur. značku – po značce k Lesnímu potoku (bobří hráze) – tvrz Pomezná – podél nádrže k signálce – po signálce k Ohři na Rathsam a zpět do Pomezí (délka cca 8 km; kromě cca 50 m velmi dobré schůdné a kočárky sjízdné cesty).

Náplň:

Návštěva bobřích hrází a hradů na Lesním potoce, tvrz Pomezná a určování časně jarních druhů rostlin.

Průvodci:

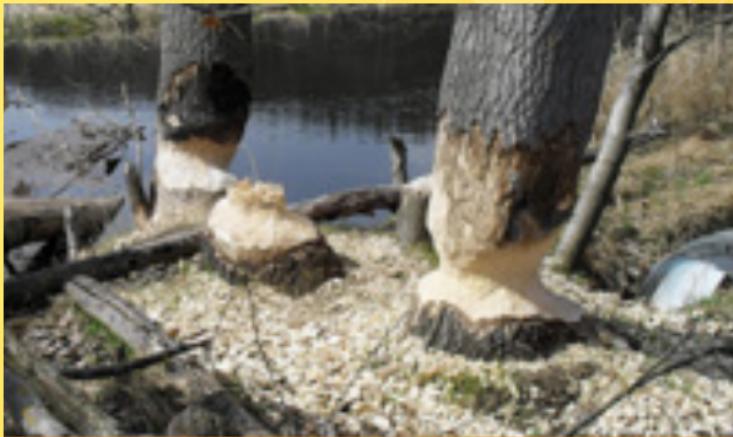
RNDr. Milena Prokopová, Ph. D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les) a RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)

Kontakt:

J. Brabec, tel.: 605 240 980

Poznámka:

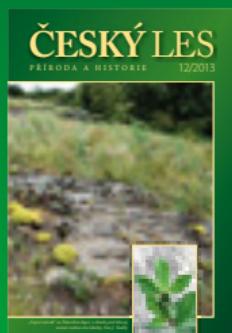
Obuv a oblečení do terénu. Nezapomeňte svačinu!

Bobří dílo na Rathsamu, 14. 4. 2012. Foto: V. Ansl.

Český les průvodce přírodou a historií

Informace o regionu pravidelně až domů!

ČESKÝ LES

Tento titul má svojí, i když ne dlouhou, tradici.
Jako průvodce přírodou a historií Českého lesa vyšel
poprvé v roce 2006.

Každoročně se tak můžete začít do zajímavých
informací o regionu, ve kterém žijete.

**Český les objednávejte na mailové adrese
ceskyles@nature.cz nebo na tel. 725 141 686.**

VODNÍ BEZOBRATLÍ ZÁMECKÉHO PARKU

Den:	pátek 24. dubna 2015	Čas:	15:55
Místo:	Sraz v 15:55 na parkovišti před zámkem v Lázních Kynžvart.		
	Doprava tam: vlak M. Lázně (15:24) – L. Kynžvart (15:31) nebo bus M. Lázně (15:10) – L. Kynžvart (15:30); vlak Cheb (15:19) – L. Kynžvart (15:42).		
	Doprava zpět: vlak L. Kynžvart (18:32) – M. Lázně (18:39), bus L. Kynžvart (18:10) – M. Lázně (18:35); vlak L. Kynžvart (18:49) – Cheb (19:10).		
	Trasa: Okolo rybníků a potoka v zámeckém parku (délka cca do 18:00).		
Náplň:	Ukážeme si vodní plže, různé ploštice přizpůsobené životu v bahně, vodním sloupce či na hladině. Nahlédneme do pestrého a fascinujícího světa vodních larev hmyzu.		
Průvodci:	Libor Dvořák (Městské muzeum Mariánské Lázně) a Mgr. Kateřina Dvořáková (ZO ČSOP Kladská)		
Kontakt:	K. Dvořáková, tel.: 608 131 672		
Poznámka:	Doporučujeme holinky.		

OBOJŽIVELNÍCI CHEBSKA
– PÍSKOVNA DŘENICE

Den:	sobota 25. dubna 2015	Čas:	9:40
Místo:	Sraz v 9:40 na bus zastávce Odrava, Potočistě, rozc. (cca 200 m od benzinky na tzv. Ypsilonce); 50°5'5''N, 12°26'55''E.		
	Doprava tam: bus Cheb, aut. nádraží, nást. B4 (9:25) – Cheb, křižovatka (9:27) – Odrava, Potočistě, rozc. (9:35) (bus linky směr Dolní Žandov, M. Lázně).		
	Doprava zpět: buď pěšky do Chebu (přes Horní Dvory), nebo bus Odrava, Potočistě, rozc. (11:41) – Cheb, Dolní Dvory (11:43) – Cheb, aut. nádraží (11:53).		
	Trasa: Ypsilonka (ukázka obojživelníků a povídání) – pískovna Dřenice – Cheb nebo Dolní Dvory (dle počasí a nálady) (délka do Chebu asi 3 km; vesměs po nezpevněných cestách).		
Náplň:	Poznávání obojživelníků, ukázka snůšek a obojživelníků přímo v terénu. V případě dobrého počasí též časně jarní plevelová květena.		
Průvodci:	Jiří Mařík, Ing. Kateřina Maříková (oba 4. ZO ČSOP Cheb) a RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		
Poznámka:	Ideálně nepromokavá obuv a oblečení do terénu. V případě cesty do Chebu nezapomeňte svačinu.		

Z exkurze Obojživelníci Chebska, jáma Zelená, 27. 4. 2014.
Foto: E. Martínková.

ÚDOLNÍ NIVOU MEDVĚDÍHO POTOKA

Den:	neděle 26. dubna 2015	Čas:	9:00
	Sraz v 9:00 na železniční stanici Česká Kubice.		
Místo:	Doprava tam: vlak Domažlice, město (8:35) – Česká Kubice (8:46). Doprava zpět: bus Česká Kubice, Koptovna (15:37) – Domažlice, MHD Poděbradova (15:56).		
	Trasa: Po proudu Medvědího potoka ke státní hranici, zpět přes vrchol Špička (středně náročná trasa o délce cca 15 km).		
Náplň:	Lužní květena Medvědího potoka v jarním aspektu, shlédnutí bývalé obce Kubička (Plassendorf), pozorování místních zástupců fauny.		
Průvodce:	Jiří Sladký (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Kontakt:	J. Sladký, tel.: 728 496 065		
Poznámka:	Obuv a oděv do terénu. Vhodná je voděodolná obuv, botanická lupa a dalekohled. Nezapomeňte svačinu!		

Niva Medvědího potoka. Foto: J. Sladký.

ZA KYNŽVARTSKÝMI KYSELKAMI

Den:	neděle 26. dubna 2015	Čas:	11:00
	Sraz v 11:00 v Lázních Kynžvart na autobusovém nádraží. Doprava tam: vlak M. Lázně (9:18) – L. Kynžvart (9:25) nebo speciální autobus (zajistění bude včas upřesněno); vlak Cheb (9:59) – L. Kynžvart (10:22).		
Místo:	Doprava zpět: vlak L. Kynžvart (15:43, 16:15 nebo 18:32) – M. Lázně (15:50, 16:40 nebo 18:39) nebo speciální autobus (zajistění bude včas upřesněno); vlak L. Kynžvart (15:17, 16:39 nebo 18:49) – Cheb (15:39, 17:02 nebo 19:10).		
	Trasa: L. Kynžvart, aut. nádr. – Kynžvartské kyselky – přes přírodní rezervaci Holina po zelené turistické zpět do L. Kynžvart (délka cca 5,5 km). Cestou uděláme zastávku na občerstvení u ohně.		
Náplň:	Znovuotevření naučné stezky „Kynžvartské kyselky“ s nově opraveným návštěvnickým zařízením. Pro zájemce procházka po okolí s renomovanými průvodci. Možnost občerstvení zajistěna.		
Průvodci:	pracovníci AOPK ČR, RP Správy CHKO Slavkovský les, pracovníci Lesů ČR, s. p. – Lesní správa Toužim, zástupci Města Lázně Kynžvart a Ing. Jaromír Bartoš (Městské muzeum Mariánské Lázně)		
Kontakt:	J. Rolková, tel.: 354 401 968		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu. O speciálním autobusu na objednání budete včas informováni na www.slavkovskyles.cz .		

DUBEN

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V CHEBU

Den:	pátek 1. května 2015	Čas:	6:00
Místo:	Sraz v 6:00 v Chebu na dřevěné lavičce pod Chebským hradem.		
	Trasa: Lávka pod Chebským hradem – přehradní hráz Skalka – po levém břehu ke statku Stein – Komorní hůrka – kolem Ameriky do Františkových Lázní (délka cca 10 km).		
	Doprava zpět: vlakem nebo autobusem z Františkových Lázní do Chebu (více možností).		
Náplň:	Ornitologická vycházka jarní přírodou s pozorováním ptáků, jejich určováním podle zpěvu.		
Průvodci:	Ing. Dětmar Jäger a Aleš Jelínek (oba 4. ZO ČSOP Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu, dalekohled vítán.		

Vítání ptačího zpěvu v Chebu, 1. 5. 2014. Foto: V. Ansl.

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V HORŠOVSKÉM TÝNĚ

Den:	pátek 1. května 2015	Čas:	7:00
Místo:	Sraz v 7:00 u vchodu do zámeckého parku před obchodním domem.		
	Trasa: Zámeckým parkem (délka cca 3 km, plánovaný konec v 10 hodin).		
Náplň:	Ornitologická vycházka s pozorováním ptáků a jejich určování podle zpěvu.		
Průvodce:	Petr Lang (Horšovský Týn)		
Kontakt:	P. Lang, tel.: 728 013 280		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu, pláštěnka. Dalekohled vítán.		

Vítání ptačího zpěvu v Horšovském Týně, 1. 5. 2014. Foto: P. Lang.

KVĚTEN

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH

Den:	pátek 1. května 2015	Čas:	8:00
Místo:	Sraz v 8:00 před Ferdinandovou kolonádou v Mariánských Lázních.		
Náplň:	Tradiční vycházka za ptačími hlasy spojená s odchytěm ptáků do sítí a doprovodnými hrami pro děti. Ukázka kroužkování, vyprávění o jejich životě. Vycházka za ptačím zpěvem začíná v 8:00, ukázka odchycených ptáků pak po celé dopoledne až do 11:00.		
Průvodci:	Mgr. Pavel Jaška, Mgr. Pavla Tájková (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les) a RNDr. Pavel Řepa (Muzeum Českého lesa v Tachově)		
Kontakt:	P. Jaška, tel.: 602 213 347		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu. Dalekohled vítán.		

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V DOMAŽLICÍCH

Den:	neděle 3. května 2015	Čas:	5:30
Místo:	Sraz v 5:30 u busty Petra Hany v parku bývalé domažlické nemocnice.		
Náplň:	Trasa: Park u bývalé nemocnice – park Obchodní akademie a Zdravotní školy Domažlice – Bezručova, Baarova, Nezvalova ul. – ulice Erbenova (délka cca 2,5 km; předpokládané ukončení akce v 7:30).		
Průvodce:	Pozorování ptáků a jejich určování (akusticky i vizuálně). Zájemci se také dozví základní informace o České společnosti ornitologické, vyhlášení ptáka roku, ptačích oblastech a soustavě Natura 2000.		
Kontakt:	Jiří Sladký (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Poznámka:	Kontakt: J. Sladký, tel.: 728 496 065 Voděodolná obuv a oblečení. Dalekohledy, případně atlasy ptáků jsou vítány.		

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V HOLÝŠOVĚ

Den:	neděle 3. května 2015	Čas:	6:00
Místo:	Sraz v 6:00 u radnice v Holýšově.		
Náplň:	Trasa: Okolo řeky Radbuzy, dále po staré betonové cestě k bývalé osadě Trubce (konec okolo 11:00).		
Průvodce:	Akce je zaměřená na poznávání ptačích druhů, zejména podle zpěvu.		
Kontakt:	Libor Schröpfer (Holýšovský ornitologický klub)		
Poznámka:	Teplé oblečení, pevnou obuv a dalekohled s sebou. Občerstvení zajištěno.		

ODPOLEDNÍ EXKURZE NA KOMORNÍ HŮRKU, STEIN A PŘEHRADU SKALKA

Den: pondělí 4. května 2015

Čas: 13:25

Místo:

Sraz v 13:25 na autobusové zastávce Komorní Dvůr.

Doprava tam: bus Cheb, aut. nádr., stání B9 (13:10) – Komorní Dvůr (13:23). Linka směr Libá – Hazlov. K části exkurze (přes Stein do Chebu) se lze připojit i později na Komorní hůrce u jámy během exkurze (tj. od 13:30 do 15:15). Lze tak využít i bus Cheb, aut. nádr., stání B9 (14:50) – Komorní Dvůr (15:03).

Doprava zpět: pěšky do Chebu, kdo nebude chtít absolvovat celou cestu, pak bus ze zast. Cheb, Skalka, nádrž. (16:19) – Cheb, aut. nádr. (16:30).

Trasa: Komorní hůrka – Stein – přehrada Skalka (pobřeží) – Chebská stráž – přehradní hráz – Cheb (celkem cca 5 km).

Náplň:

Jarní druhy rostlin Komorní hůrky a její přírodnovědná hodnota, jarní druhy v okolí Steinu, květena obnažených okrajů přehradní nádrže Skalka, jarní druhy lesnatých svahů nad Ohří.

Průvodce:

RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)

Kontakt:

J. Brabec, tel.: 605 240 980

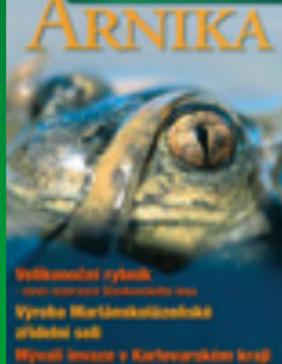
Poznámka:

Obuv a oblečení do terénu. Lupa vítána!

Vstavače kukačky na Komorní bůrce, 14. 5. 2013. Foto: J. Brabec.

Zajímá Vás příroda Vašeho regionu?

ARNIKA

Titul seznamuje své čtenáře s přírodou a historií Karlovarského kraje již více než 35 let. Jeho novodobá historie se váže k roku 2004, kdy došlo po několikaletém výpadku k obnovení tradice vydávání tohoto časopisu. Vychází dvakrát ročně.

Arniku si můžete objednat na mailové adrese tacek@seznam.cz nebo na tel. 776 016 129.

www.casopis-arnika.cz

ZA PŘÍRODOU DO OKOLÍ BĚLÉ NAD RADBUZOU

Den:

sobota 9. května 2015

Čas:

9:30

Místo:

Sraz v 9:30 v Bělé nad Radbuzou na náměstí před kostelem Panny Marie Sedmibolestné.

Doprava tam: vlak Domažlice (8:25) – Bělá nad Radbuzou (9:18).

Doprava zpět: vlak Bělá nad Radbuzou (14:30) – Domažlice (15:28).

Trasa: Převážně po zelené turistické trase směrem k Bystřici a zpět (délka trasy přibližně 7 km, nenáročné).

Náplň:

Vycházka zaměřená na prezentaci jarního aspektu naší přírody spojená s ukázkou vodní fauny a opatření umožňující překonávání jezů.

Průvodci:

Mgr. Markéta Dortová a Mgr. Jan Černý (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)

Kontakt:

M. Dortová, tel.: 728 496 178

Poznámka:

Obuv a oblečení do terénu. Nezapomeňte svačinu!

VEČER SLAVÍKŮ

Den:

neděle 10. května 2015

Čas:

19:00

Místo:

Sraz v 19:00 na křížovatce pod sv. Annou na vršíčku na staré cestě na koupaliště na začátku lipové aleje.

Trasa: Po „staré cestě“ podél Černého potoka na koupaliště Podhájí (konec cca ve 22:00).

Náplň:

Poslouchání zpěvu a pozorování slavíků obecných a ostatních ptáků, například cvrčilky zelené nebo cvrčilky říční, které žijí v nivě Černého potoka.

Průvodce:

Petr Lang (Horšovský Týn)

Kontakt:

P. Lang, tel.: 728 013 280

Poznámka:

Obuv a oblečení do terénu, pláštěnka. Dalekohled vítán.

KVĚTEN

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU V TACHOVĚ

Den:

sobota 16. května 2015

Čas:

7:00

Místo:

Sraz v 7:00 v Knížecí aleji u mostu přes Mži za sádkami rybářského svazu.

Náplň:

Vycházka po Knížecí aleji s určováním ptáků podle vzhledu i hlasu, ukázky odchytu ptáků do nárazových sítí a kroužkování, soutěže ve znalostech o ptactvu pro děti i dospělé. K dispozici bude mj. stativový dalekohled. Od 7:00 ukázka odchytu a kroužkování, od 8:00 vycházka alejí (konec cca v 11:00).

Průvodci:

RNDr. Milena Prokopová, Ph. D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les), RNDr. Pavel Řepa (Muzeum Českého lesa v Tachově) a členové ČSO působící v Tachově

Kontakt:

P. Řepa, tel.: 604 194 010

Poznámka:

Oblečení a obuv vhodné pro vycházky do přírody, v případě nepříznivého počasí pláštěnka či deštník, dalekohled výhodou.

ZA ORCHIDEJEMI DO PARKU V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH

Den:	úterý 19. května 2015	Čas:	16:00
Místo:	Sraz v 16:00 u Rudolfova pramene v Mariánských Lázních. Trasa: Krátká nenáročná trasa po upravených cestách parku a po mokřadní louce (délka exkurze cca 2 hod.).		
Náplň:	Návštěva mokřadů s typickými rostlinnými druhy včetně našich planě rostoucích orchidejí. Pojdte se podívat, jaké skvosty rostou přímo za našimi humny a pomezte nám i letos přepočítat rozkvětlé orchideje.		
Průvodci:	Mgr. Přemysl Tájek a Mgr. Jana Rolková (oba AOPK ČR, RP Správa ČHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	P. Tájek, tel.: 602 793 922		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu.		

*Do počítání prstnatců májových se zapojují i účastníci exkurze.
Foto: P. Tájek.*

Z MÍLOVA NA SVATOU KATEŘINU

Den:	sobota 23. května 2015	Čas:	9:00
Místo:	Sraz v 9:00 na náměstí v Přimdu před budovou Správy ČHKO Český les (nám. Republiky 287). Trasa: Přimda, náměstí – rybník Běčko – Černý rybník (Kolovratský) – rybník U Mlýna – poté napojení na cestu směřující od Prokopce (Ovčí vrch) směrem na Miliře se zastavením na nové rozhledně – Svatá Kateřina (zastávka u kostela a na hřbitově) – přes Kateřinské Chalupy na hlavní silnici od Rozvadova s krátkým zastavením v místě bývalé sklárny (Frauenthal) a u rybníka Václavák (zde konec pro ty, kteří budou mít odvoz). Ostatní se vydají podél Václavského potoka zpět na Přimdu (délka k Václavskému rybníku cca 10 km).		
Náplň:	Přírodnovědné, zeměpisné, kulturní a historické zajímavosti – květena a fauna, dochované památky (litinové kříže na hřbitově v Katerině), připomínka velké kolovratské obory pro lesní zvěř, mostek u bývalé sklárny, historie dosídlení Kateřiny a Miliřů (volyňští Česi).		
Průvodce:	RNDr. Evžen Kůs (ZOO Praha)		
Kontakt:	M. Prokopová, tel.: 725 724 956		
Poznámka:	Trasa bude docela náročná, nutné dobré boty i do mokra. Vzhledem k pokročilejší době lze předpokládat výskyt klíšťat, takže repellent.		

ZA KVĚTENOU DYLEŇSKÉHO KRASU

Den:	sobota 30. května 2015	Čas:	10:20
Místo:	Sraz v 10:20 na vlakové zastávce v Dolním Žandově. Doprava tam: vlak Cheb (9:59) – D. Žandov (10:16); vlak M. Lázně (9:18) – D. Žandov (9:30). Doprava zpět: vlak D. Žandov (15:22, 16:46) – Cheb (15:39, 17:02); vlak D. Žandov (15:37, 18:26) – M. Lázně (15:50, 18:39). Na vlak do M. Lázní (přij. 18:39) navazuje v 18:56 Pendolino do Chebu (19:14).		
Náplň:	Trasa: Dolní Žandov – Vysoká, kostel (přesun auty, kyahadlová doprava zajištěna). Pěšky po okolí Vysoké a Háje (délka trasy cca 7 km). Lesní květena drobných výchozů krystalických vápenců a lůmek po historické těžbě vápence, význačná stanoviště cévnatých rostlin na silikátovém podkladu v blízkém okolí. Uvidíme např. hlístník hnízdák, jednokvítka velekvěty, lilie zlatohlavou, prstnatec májový, pryšec sladký, svízel lesní, vítod douškolisty, vratička měsíční, zvonečník černý a zajisté i mnoho dalších druhů.		
Průvodce:	Petr Mudra (Muzeum Českého lesa v Tachově)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		
Poznámka:	Nepromokavá terénní obuv (trasa bude vedena různými terény, včetně kratších zamokřených úseků v potoční nivě). Vzhledem k problematické dopravě do obce Vysoká, prosíme o dopravní výpomoc: auta pro odvoz nemotorizovaných účastníků z nádraží Dolní Žandov do Vysoké a po exkurzi z Vysoké do Dolního Žandova. Děkujeme!		

Kmotrovo propadání v Dyleňském krase. Foto: V. Ansl.

ZA OBOJŽIVELNÍKY A ROSTLINAMI NA OSTROVSKÉ RYBNÍKY

Den:	neděle 31. května 2015	Čas:	14:00
Místo:	Sraz v 14:00 na přístupové cestě k Ostrovským rybníkům – pod viaduktem železnice a rychlostní komunikace (50.3022225 °N, 12.9306869 °E). Doprava: veřejná doprava Karlovy Vary – Ostrov (autobus nebo vlak), příp. individuální doprava Trasa: Procházka okolo Ostrovských rybníků, nepříliš náročný terén (délka 2 až 3 hodiny).		
Náplň:	Ukázka rozličné fauny, zvláště té vodní, s doplněním vodních a mokřadních rostlin. Přijďte se pokochat čolkou velkými a tím co zrovna pokvete nebo se jako zelené vyloví z rybníka.		
Průvodce:	RNDr. Jan Matějů, Ph. D. (Muzeum Karlovy Vary) a Ing. Petr Krása (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	J. Matějů, tel.: 724 704 626		

KVĚTEN

Navštívte naučné stezky Národního geoparku GeoLoci!

Skalní defilé u Svojšína

Seznámíte se s geologií v regionu včetně těžby rud, ale také s funkcí základních druhů stromů v daném biotopu. Na konci trasy Vám bude odměnou rozhled z dřevěného altánu na skalním výběžku nad řekou Mží.

Ke studánce lásky - Konstantinovy Lázně

Vydejte se ke „Studánce lásky“ o níž lidová pověst praví, že napijí-li se její vody milenci, jejich láska nikdy nevyhasne. Nedaleko od studánky je k vidění také železniční viadukt nebo překládací stanice bývalé lanovky z počátku 20. století.

Příroda v okolí Kladrub

Dozvítě se zde mnoho o přírodních zajímavostech, ale také se přiučíte o historii okolí i samotných Kladrub. K vidění je i nejmohutnější strom Tachovska, dub letní s obvodem kmene 7,5m, či lilio zlatohlávek.

Architektura Úterý

Stezka procházející historickým městečkem vás zavede k řadě jedinečných, převážně barokních, staveb. Na dobových fotografiích můžete sledovat jakými proměnami obec prošla v průběhu 20. století. Dozvítě se například také o tom, jak se v minulosti na Útersku rýzovalo zlato, vařilo pivo či mlelo obilí.

Dolování v okolí Michalových Hor

Stezka představuje historii dolování v okolí středověké hornické vsi Michalovy Hory u Chodové Plané. Zavede Vás také na krásné vyhlídky nad obcí i do altánu se zvonem a k pramenu Čiperka.

**Bližší informace o uvedených stezkách najeznete na
www.geoloci.cz nebo na www.tachovsko.com!**

DEN ČESKÉHO LEZA

Den:	sobota 6. června 2015	Čas:	12:00
Místo:	Pernolec (okres Tachov). Doprava tam: vlak Tachov (11:35) – Pernolec (11:46). Doprava zpět: vlak Pernolec (20:15) – Tachov (20:28).		
Náplň:	Tradiční akce s bohatým programem a občerstvením. Pálení dřevěného uhlí v milíři, tavba železa, prezentace regionálních produktů, vernisáž výstavy k desetiletému výročí vyhlášení CHKO Český les, divadelní vystoupení spolku Komedýjanti, den s Lesy ČR, koncert, rukodělné dílny a další program pro děti.		
Kontakt:	L. Janoušková, tel.: 725 044 021		
Poznámka:	Doporučujeme obuv a oblečení do terénu. Pro upřesnění informací sledujte www.cesyles.ochranaprirody.cz .		

Den Českého lesa 2014. Foto: M. Drotová.

LOV NOČNÍHO HMYZU NA SVĚTLO

Den:	1. polovina června	Čas:	21:00
Místo:	Sraz ve 21:00 na vlakovém nádraží ve Stráži nad Ohří. Doprava tam: vlak Karlovy Vary (20:22) – Stráž (20:49). Doprava zpět: vlak Stráž (22:32) – Karlovy Vary (23:00), vhodnější je však individuální doprava.		
Náplň:	Trasa: Krátký výstup na louky nad Stráž k místu odchytu (délka akce cca do půlnoci). Ukázky rozličného nočního hmyzu, především motýlů, a zajímavosti o jeho životě. S trohou štěstí možná přiletí i velké atraktivní druhy lišajů.		
Průvodce:	RNDr. Petr Janšta (Přírodovědecká fakulta UK) a RNDr. Jan Matějů, Ph. D. (Muzeum Karlovy Vary)		
Kontakt:	J. Matějů, tel.: 724 704 626		
Poznámka:	Termín – pátek či sobota večer v první polovině června (bude včas upřesněno). Vhodná je skládací (rybářská) stolička, nebo jiná podložka na sezení.		

ČERVEN

VOJENSKÉ CVIČIŠTĚ HMYZU SVĚDČÍ

Den:	pátek 12. června 2015	Čas:	15:30
Místo:	Sraz v 15:30 před závorou cvičiště u Dolního Žandova. Doprava tam: bus M. Lázně (14:50) – Dolní Žandov, návrat (15:09); bus Cheb (14:40) – Dolní Žandov, návrat (15:10). Doprava zpět: vlak Dolní Žandov (18:26) – Mariánské Lázně (18:39); vlak Dolní Žandov (18:54) – Cheb (19:10). Trasa: Po areálu vojenského cvičiště (konec cca v 18:00).		
Náplň:	Entomologická exkurze do pestrých biotopů bývalého vojenského cvičiště. Uvidíme drobné obyvatele stanovišť mokrých i suchých, slunných i zastíněných.		
Průvodci:	Líbor Dvořák (Městské muzeum Mariánské Lázně) a Mgr. Kateřina Dvořáková (ZO ČSOP Kladská)		
Kontakt:	K. Dvořáková, tel.: 608 131 672		

KVĚTY OHŘE Z RAFTU (PRO PLAVCE A NADŠENCE)

Den:	sobota 13. června 2015	Čas:	10:30
Místo:	Sraz v 10:30 v Nebanicích u mostu přes Ohři. Doprava tam: Nejlépe vlastní. Možno též vlak Cheb (10:18) – Kynšperk n. Ohří (10:29); K. Vary (8:48) – Sokolov (9:09) – Kynšperk n. Ohří (9:21). Po předchozí domluvě zajistíme odvoz přihlášených účastníků do Nebanic (jinak 5 km). Doprava zpět: vlak Dasnice (17:25) – Sokolov (17:35) – K. Vary (18:01); vlak Dasnice (18:18) – Kynšperk n. O. (18:23; možný přestup na rychlík směr Sokolov, K. Vary) – Nebanice (18:27) – Cheb (18:39). Trasa: Nebanice – Kynšperk nad Ohří – Šabina (na raftech po Ohři); Šabina – Dasnice (pěšky na vlak, cca 1,5 km).		
Náplň:	Vodní botanik Jarda Rydlo prohlásil o Ohři, že je „nejzakytovanější českou řekou“. Toto tvrzení si lze ověřit pouze prakticky v meandrech či ve slepých ramenech horního toku Ohře s typickou vodní vegetací.		
Průvodci:	Ing. Petr Uhlík, RNDr. Jaroslav Michálek (oba Muzeum Sokolov), RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		
Poznámka:	Vzhledem k charakteru akce - omezený počet míst, nutno se dopředu přihlásit. Pouze pro plavce! Každý z přihlášených účastníků svým přihlášením potvrzuje, že je plavcem a uvědomuje si rizika spojená s pohybem na řece. K dispozici bude 12 míst na dvou šestimístných raftech. Na jejich zapůjčení se musíme složit, cena jednoho místa tak bude 50 Kč. V ceně jsou pádla a vesty pro dospělé. Vzhledem k obtížnému pohybu po řece (špatně se staví v proudu), bude omezen počet účastníků exkurze i na případných vlastních plavidlech. Podrobné informace budou zaslány pouze přihlášeným účastníkům. Hlaste se s předstihem u J. Brabce (jiri.brabec@muzeumcheb.cz, popř. tel. 605 240 980), a to nejpozději do středy 10. 6. 2015. Platí: „Kdo dřív přijde, ten dřív mele.“		

ČERVEN

MŮŘÍ NOC

Den:	sobota 13. června 2015	Čas:	20:00
Místo:	Sraz ve 20:00 u rozhledny Bolfánek (obec Chudenice, okres Klatovy). Doprava: Jelikož se jedná o noční akci, doporučujeme vlastní dopravu (parkoviště u zámku Lázeň).		
Náplň:	Entomologická exkurze zaměřená na noční motýly, povídání o jejich životě a určování, ukázka různých technik louv za účelem zjištění jejich výskytu a početnosti. Plánované je otevření rozhledny Bolfánek do nočních hodin. Možnost občerstvení a ubytování v místním penzionu.		
Průvodce:	Ing. Zdeněk Štěpánek (Česká společnost entomologická, Společnost pro ochranu motýlů)		
Kontakt:	M. Jiran, tel.: 720 543 084		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu. Pro přesnější informace sledujte www.ceskyles.ochranaprirody.cz .		

ZA BOHATSTVÍM OPUŠTĚNÉHO LOMU NA RYŽOVNĚ

Den:	čtvrtok 18. června 2015	Čas:	16:30
Místo:	Sraz v 16:30 v PR Ryžovna, přístupová cesta na vrchol stoupání při silnici Ryžovna – Hřebečná (50.3984369 °N, 12.8386769 °E). Doprava: Místo je dostupné pouze individuální dopravou (auto, kolo...), možnost parkování. Trasa: Územím přírodní rezervace Ryžovna (délka cca 2 km, nenáročné, konec cca v 19:00).		
Náplň:	Nejdříve ukázka sloupcovité odlučnosti čediče ve zdejším opuštěném lomu. Poté přesun do horských suťových lesů s pokroucenými buky a navazujících horských pramenišť s kvetoucí mokřadní flórou včetně té nejzácnějších, například běloprstky bělavé. Součástí je i seznámení se historií zdejšího osídlení.		
Průvodci:	Ing. Petr Krásá (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les) a Mgr. Lukáš Svoboda (Muzeum Karlovy Vary)		
Kontakt:	P. Krásá, tel.: 724 704 449		
Poznámka:	Vhodné jsou pevné a voděodolné boty do terénu.		

Horský suťový les s buky v PR Ryžovna. Foto: P. Krásá.

ČERVEN

ZA ZOOLOGICKÝMI OBJEVY OKOLÍM KLADSKÉ

Den:	sobota 20. června 2015	Čas:	10:45
Místo:	Sraz v 10:45 před hospodou u Tetřeva na Kladské. Doprava tam: bus M. Lázně (10:20) – Kladská (10:40). Doprava zpět: bus Kladská (15:50) – M. Lázně (16:10). Trasa: Kladská – Nad hrobkou – studánka Lenka – rašelinště V pekle – Fialova zátáčka – Dlouhá stoka – Kladská (cca 5 km, nenáročná trasa).		
Náplň:	Zoologická vycházka do okolí Kladské se zaměřením na pozorování ptáků a dalších zajímavých skupin živočichů evropsky významné lokality Kladské rašeliny. Část trasy povede mokřady světového významu Pramenné vývěry a rašelinště Slavkovského lesa.		
Průvodce:	Mgr. Pavel Jaška (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	J. Rolková, tel.: 354 401 968		
Poznámka:	Obuv do vlhka a oblečení do terénu. Svačinu a pití s sebou.		

Vážka čárkovaná. Foto: R. Fišer.

KVĚTENA „ZÁSOOSÍ“ ANEBO OKOLÍM TŘEBENĚ A SORGENU

Den:	neděle 21. června 2015	Čas:	10:10
Místo:	Sraz v 10:10 na vlakové zastávce Třebeně. Doprava tam: vlak Cheb (9:59) – Třebeně (10:09). Doprava zpět: vlak Třebeně (15:49, 17:18) – Cheb (16:00, 17:29). Trasa: Třebeně – Dvorek – býv. Sorgen (Starost) – okolí Lužního potoka – zpět do Třebeně po silnici (délka cca 10 km; často zcela mimo cesty).		
Náplň:	Květena za hranicemi Národní přírodní rezervace Soos. Navštívíme louky u Stodolského potoka, tůně v okolí bývalé obce Sorgen a zraseliněné louky podél Lužního potoka.		
Průvodce:	RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)		
Kontakt:	J. Brabec, tel.: 605 240 980		
Poznámka:	Obuv a oblečení do vlhkých terénů – nepromokavé boty, holinky nebo průtočná obuv. Namočení a ušpinění skoro jisté! V případě teplého a slunného počasí je možné vzít sebou plavky!		

NPR ROLAVSKÁ VRCHOVIŠTĚ – KLENOT KRALICKA

Den:	sobota 27. června 2015	Čas:	bude upřesněno
	Sraz v Přebuzi na návsi.		
Místo:	Doprava: vlastní Trasa: Přebuz – bývalý důl Rolava (Velký cínový důl) – rybník Lícha (Rolavský rybník) – Přebuz (celkem cca 10km, částečně mimo cesty).		
Náplň:	Jedna z nejhezčích částí západních Krušných hor se vzácnými druhy rostlin a lišejníků. Národní přírodní rezervace Rolavská vrchoviště byla vyhlášena v roce 2012 a kromě několika vrchovišť zahrnuje také areál Velkého cínového dolu. S ohledem na pohyb v rezervaci bude omezený počet účastníků stanoven výjimkou udělenou AOPK.		
Průvodce:	Ing. Petr Uhlík (Muzeum Sokolov)		
Kontakt:	P. Uhlík, tel.: 607 543 378		
Poznámka:	Pro zvýšený zájem opakujeme exkurzi z předchozího roku. Počet návštěvníků bude opět omezen výjimkou vydanou AOPK. Obuv a oblečení do terénu, pláštěnku a lalu sebou. Vzhledem k výjimce ke vstupu do rezervace a omezenému počtu účastníků je nutné se předem na vycházku objednat: uhlik@muzeum-sokolov.cz , tel.: 352 324 024 (v pracovní dny).		

Rosnatka obvejčitá s lapeným hmyzem, Velký močál, 23. 8. 2013.
Foto: P. Uhlík.

ČERVEN

ZA LISTONOHY DO BÝVALÉHO VOJENSKÉHO PROSTORU DOBŘANY

ČERVEN

Den:	sobota 27. června 2015	Čas:	8:30
Místo:	Sraz v 8:30 na železniční stanici Dobřany. Doprava tam: vlak Plzeň, hl.n. (8:11) – Dobřany (8:29). Doprava zpět: vlak Dobřany (13:28, 14:41, 15:28) – Plzeň, hl.n. (13:46, 14:56, 15:46).		
Náplň:	Trasa: Ze železniční stanice do bývalého vojenského prostoru Dobřany (cca 1 km, nenáročná trasa), následně procházení prostoru.		
Průvodce:	Exkurze zaměřená na jedinou známou lokalitu kriticky ohroženého listonoha letního a žábronožky letní v Plzeňském kraji (budou-li vhodné podmínky), pozorování dalších zvláště chráněných druhů, především z řad živočichů, povídání o biologické významnosti bývalých vojenských prostorů a jejich udržování.		
Kontakt:	Mgr. Jan Černý a Mgr. Martin Jiran (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Poznámka:	M. Jiran, tel.: 720 543 084 Obuv a oděv do terénu. Lupa a dalekohled vítány. Nezapomeňte si vzít s sebou i svačinu.		

KOLEM DLOUHÉ STOKY ZA RYBÍM TAJEMSTVÍM

ČERVENEC

Den:	sobota 18. července 2015	Čas:	10:45
Místo:	Sraz v 10:45 před Domem přírody Slavkovského lesa na Kladské. Doprava tam: bus Mariánské Lázně (10:20) – Kladská (10:40). Doprava zpět: bus Kladská (15:50) – Mariánské Lázně (16:10).		
Náplň:	Trasa: Z Kladské kolem soustavy rybníků v okolí Kladské, dále kolem Dlouhé stoky a zpět (max. 10 km). Vycházka kolem Dlouhé stoky, historické vodní páteře Slavkovského lesa, povídání o rybách a další vodní fauně, malá výstava druhů ryb Slavkovského lesa v prostorách Domu přírody Slavkovského lesa.		
Průvodce:	Ing. Jindřich Horáček, Ph. D. a Ing. Miloš Holub, Ph. D. (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	J. Rolková, tel.: 354 401 968		
Poznámka:	Obuv do vlhka, nejlépe holinky, a oblečení do terénu. Svačinu s sebou.		

Vranka obecná. Foto: P. Tájek.

ZA LEKNÍNY K ZAPOMENUTÉMU LESNÍMU RYBNÍKU

Den:

čtvrtok 23. července 2015

Čas: 16:30

Místo:

Sraz v 16:30 na technické odbočce ze silnice Královské Poříčí – Loket (místo srazu na 50.1980164 °N, 12.7032839 °E).

Doprava: Místo je dostupné pouze individuální dopravou (auto, kolo...), je zde kapacitně omezená možnost parkování.

Trasa: Přesun k Lesnímu rybníku, který je cílem setkání (délka cca 2 km).

Náplň:

Ukázka zajímavé vodní a na vodu vázané flóry, ukázka obojživelníků, zejména čolků. V případě zájmu prodloužení akce k Malému lesnímu rybníku (plus cca 15 km).

Průvodce:

Ing. Petr Krásá (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)

Kontakt:

P. Krásá, tel.: 724 704 449

Poznámka:

Vhodné jsou holínky, síťka s drobnějšími oky.

Čolek velký. Foto: P. Krásá.

KVĚTENA RYBNÍKŮ A MOKŘADŮ V OKOLÍ LUŽNÉ

Den:

sobota 25. července 2015

Čas: 9:30

Místo:

Sraz v 9:30 na autobusové zastávce Fr. Lázně, Krapice, Lužná (50°6'37" N, 12°18'17" E).

Doprava tam: bus Cheb, aut. nádr., stání B9 (9:15) – Fr. Lázně, Krapice, Lužná (9:30). Linka směr Libá – Hazlov.

Doprava zpět: bus Fr. Lázně, Krapice, Lužná (17:38) nebo bus Cheb, Cetnov, roz. (17:41) – Cheb, aut. nádr. (17:55).

Trasa: Lužná – Luženské rybníky (Plochý, Rourový, Vražedný) – PR Studna u Lužné – buď zpět do Lužné, nebo nad osadu Horní Bříza a pak po staré silnici na zastávku Cetnov, rozcestí (celkem cca 5 až 6 km, okolo rybníků však volným terénem mimo cesty).

Náplň:

Typická i vzácná květena Luženských rybníků a jejich okolí, např. šicha černá, rosnatka okrouhlolistá, rosnatka prostřední, vzácné druhy bublinatky, ostrice a další.

Průvodci:

RNDr. Eva Martíková (4. ZO ČSOP Cheb)
a RNDr. Jiří Brabec (Muzeum Cheb)

Kontakt:

J. Brabec, tel.: 605 240 980

Poznámka:

Obuv a oblečení do terénu. Nejvzácnejší druhy jsou v hlubších mokřadech. Lupa vítána!

ČERVENEC

ZA ROSTLINAMI DO ZAPOMENUTÝCH LESNÍCH ZÁKOUTÍ V OKOLÍ KLADSKÉ

Den:	sobota 8. srpna 2015	Čas:	10:45
Místo:	Sraz v 10:45 před hospodou u Tetřeva na Kladské. Doprava tam: bus Mariánské Lázně (10:20) – Kladská (10:40). Doprava zpět: bus Kladská (15:50) – Mariánské Lázně (16:10).		
	Trasa: Z Kladské stoupání na Lysinu, dále sestup ke Kyselému jezeru zpět na Kladskou (celkem cca 5 km).		
Náplň:	Vycházka do přírode blízkých lesů v centrální části Slavkovského lesa. Přijďte nasát hořkou vůni lesních rašeliníšť a podívat se s námi na zajímavé botanické a přírodně skvosty zdejšího území.		
Průvodce:	Mgr. Přemysl Tájek (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	J. Rolková, tel.: 354 401 968		
Poznámka:	Obuv do vlhka a oblečení do terénu. Svačinu s sebou.		

OFFROAD AKCE NA POMOC PŘÍRODĚ

Den:	sobota 15. srpna 2015	Čas:	9:00
Místo:	Bývalý vojenský výcvikový prostor Stříbro.		
Náplň:	Osvětová akce zaměřená na netradiční přístup v ochraně přírody – pojezdy offroadových vozidel jako vhodný nástroj pro udržení biologické rozmanitosti v bývalých vojenských prostorech, které představují unikátní prostředí s výskytem mnoha vzácných druhů. Stánky AOPK ČR a Mokrády – ochrana a management, o.s. s komentářem (konec ve večerních hodinách).		
Kontakt:	M. Jiran, tel.: 720 543 084		
Poznámka:	Současně bude probíhat akce týkající se samotných závodů offroadových automobilů.		

NETOPÝŘÍ NOC V MINCOVNĚ

Den:	pátek 28. srpna 2015	Čas:	19:00
Místo:	Muzeum královská mincovna Jáchymov (nám. Republiky 37).		
Náplň:	Hry pro děti a soutěžní kvíz pro dospělé na motivy život netopýrů, přednáška o životě netopýrů, ukázka odchytu a sledování netopýrů pomocí detektoru, ukázka živých netopýrů; netopýří noc bude doplněna výstavou fotografií a exponáty z muzejních sbírek (konec v 22:30).		
Průvodce:	Mgr. Přemysl Tájek, Mgr. Pavla Tájková (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les), RNDr. Jan Matějů, Ph. D. (Muzeum Karlovy Vary)		
Kontakt:	J. Matějů, tel.: 724 704 626		

ZA PŘÍRODNÍMI UNIKÁTY NA TANKODROM

Den: sobota 29. srpna 2015

Čas: 14:00

Místo:

Sraz v 14:00 na parkovišti u vjezdu do vojenského újezdu Hradiště poblíž bývalé osady Sedlec (cca 3 km západně od Mašťova, místo srazu na 50.2627994 °N, 13.2325294 °E).

Doprava: Bohužel místo je dostupné pouze individuální dopravou (auto, kolo...).

Trasa: Procházka po cvičišti bojových vozidel v oblasti bývalé osady Tureč (délka cca 3 km).

Náplň:

Ukázka velmi vzácných koryšů – listonohů letních a žábronožek letních, kteří žijí v kalužích na tankových cestách. Další ukázky zajímavé fauny a flóry a povídání o vlivu vojenských cvičení na přírodu. Výstup na louky nad Stráž k místu odchytu.

Průvodce:

RNDr. Jan Matějů, Ph. D. (Muzeum Karlovy Vary)

Kontakt:

J. Matějů, tel.: 724 704 626

Poznámka:

Počet účastníku na exkurzi je limitovaný (30 osob) a je nutné se předem registrovat! Pouze předem registrovaným účastníkům bude umožněn vstup do vojenského újezdu. Termín a způsob registrace bude oznámen přibližně s měsíčním předstihem na www.kvmuz.cz.

Žábronožka letní. Foto: P. Krásá.

SRPEN

Do Českého lesa za bobrem!

Jedinečný vodní ekosystém dlouhodobě nevyužívaných vodních nádrží na Kolmu přibližuje naučná stezka Vodní svět, kterou najdete nedaleko Lesné u Tachova. Stezka, dlouhá necelé

Bobr evropský. Foto: L. Vogeltanz.

2 km, je vedena okolo rybníků a seznamuje se zajímavými živočichy, kteří na Kolmu žijí. Díky bobří pozorovatelně na břehu jednoho z rybníků můžete na stezce pozorovat našeho největšího hlodavce, bobra evropského.

NETOPÝŘÍ NOC U DOLU JERONÝM

Den:	sobota 29. srpna 2015	Čas:	19:00
Místo:	Důl Jeroným (50.1019961 °N, 12.7119536 °E). Doprava: Lokalita snadno dostupná autem, ale nedostupná veřejnou dopravou.		
Náplň:	Večerní odchyt netopýrů u jedné z nejvýznamnějších netopýřích lokalit v západních Čechách (při vhodném počasí je možné očekávat desítky odchycených netopýrů nejméně 7 druhů, začátek odchytu v 20:30). Akci je vhodné spojit s odpolední prohlídkou podzemí nově zpřístupněného středověkého dolu (prohlídky podzemí po celý den od 10, 11, 13, 14, 15, 16 hod. a mimořádně i v 17, 18 a 18:30 hod.). Vstup do dolu max. 10 osob ve skupině. Bude se konat i doprovodný program na netopýří téma – speciální ultrazvukový detektor nám také pomůže nahlédnout do světa jejich neslyšitelných signálů, program doplní přednáška o životě netopýrů, výstava z podzemí Karlovarského kraje a soutěže a hry pro děti. Přijďte si prohlédnout tyto tajemné noční tvory pěkně zblízka! (Konec akce cca ve 2:00).		
Průvodci:	Mgr. Přemysl Tájek a Mgr. Pavla Tájková (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	P. Tájek, tel.: 602 793 922		
Poznámka:	Terénní obuv a teplé oblečení (teploty kolem půlnoci v tuto roční dobu klesají k 0°C). Baterku se sebou.		

MEZINÁRODNÍ NOC
PRO NETOPÝRY V KLADRUBECH

Den:	pátek 4. září 2015	Čas:	18:00
Místo:	Klášter Kladruby. Doprava tam: bus Stříbro, aut. st. (17:15) – Kladruby, Zadní (17:27); Stříbro, aut. st. (17:20) – Kladruby, u školy (17:31); Stříbro, aut. st. (17:35) – Kladruby, Zadní (17:45). Doprava zpět: bus Kladruby, Zadní (19:25) – Stříbro, aut. st. (19:35); Kladruby, u školy (22:25) – Stříbro, aut. st. (22:40); Kladruby, u školy (23:27) – Stříbro, aut. st. (23:37).		
Náplň:	Večerní akce zaměřená na netopýry. Populárně naučná přednáška s promítáním o životě netopýrů. Výstava a film o netopýrech, program pro děti – soutěže o ceny. Ukázky práce s ultrazvukovým detektorem při určování druhů netopýrů, odchytu netopýrů (v případě vhodných podmínek prezentace odchycených druhů).		
Kontakt:	M. Jiran, tel.: 720 543 084		
Poznámka:	S sebou teplé oblečení a baterku. Akce se koná za každého počasí.		

Netopýří noc v klášteře Plasy, 5. 9. 2014. Foto: J. Vogeltanz.

OLŠINY NA POTOCE – EKOSTANOVÍŠTĚ PRO MĚKKÝŠE

Den:	pátek 4. září 2015	Čas:	15:30
Místo:	Sraz v 15:30 ve Velké Hleďsebi na zastávce MHD Prádelna směrem k M. Lázním. Doprava tam: bus Mariánské Lázně, aut. st. MHD (15:20) – Velká Hleďsebe, Prádelna (15:25). Doprava zpět: trolejbus Velká Hleďsebe, Prádelna (17:32) – Mariánské Lázně, Chebská (17:38).		
Náplň:	Trasa: Pobyt na místě kolem potoka hned u zastávky. V kulturních smrčinách žije velmi málo měkkýšů, stačí však, aby tudy protékal potok s několika olšemi okolo a hned se zde měkkýši objeví. Na takové místo se společně podíváme.		
Průvodce:	Libor Dvořák (Městské muzeum Mariánské Lázně)		
Kontakt:	L. Dvořák, tel.: 608 172 434		
Poznámka:	Holinky nutné.		

HORSKÝ HMYZ V OKOLÍ KLADESKÉ

Den:	pátek 11. září 2015	Čas:	14:30
Místo:	Sraz v 14:30 na parkovišti na Kladské. Doprava tam: bus Mariánské Lázně (13:57) – Kladská (14:15). Doprava zpět: bus Kladská (17:50) – Mariánské Lázně (18:05).		
Náplň:	Trasa: V okolí naučné stezky a parkoviště. Okolí Kladské je nejchladnější oblastí ve Slavkovském lese. Tamní rašeliniště mají podobnou faunu jako šumavská rašeliniště, která jsou o 200 m n. m. výše. A právě v okolí těchto rašelinišť budeme pátrat po hmyzu.		
Průvodci:	Libor Dvořák (Městské muzeum Mariánské Lázně) a Mgr. Kateřina Dvořáková (ZO ČSOP Kladská)		
Kontakt:	K. Dvořáková, tel.: 608 131 672		
Poznámka:	Doporučujeme holinky.		

MAPOVÁNÍ HUB NA MARIÁNSKOLÁZEŇSKU

Den:	sobota 19. září 2015	Čas:	9:30
Místo:	Sraz v 9:30 před Správou CHKO Slavkovský les (Hlavní 504, Mariánské Lázně). Doprava tam: vlak Cheb (8:34) – Mariánské Lázně (8:53). Správa CHKO je od nádraží cca 900 m. Doprava zpět: vlak Lázně Kynžvart (14:38 nebo 15:43) – Mariánské Lázně (14:45 nebo 15:50); vlak Lázně Kynžvart (15:17 nebo 16:39) – Cheb (15:39 nebo 17:02). Trasa: Po lesích z Mariánských Lázní do Lázní Kynžvartu (délka cca 12 km).		
Náplň:	Houbařská exkurze zaměřená na mapování hub před mykologickou výstavou v Mariánských Lázních.		
Průvodci:	členové Mykologického klubu Slavkovský les		
Kontakt:	J. Pošmura, tel.: 723 091 620		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu, košík na houby. Nezapomeňte svačinu!		

ZÁŘÍ

HARTENBERG – HRAD A POKLADY V PODHRADÍ

Den:	sobota 12. září 2015	Čas:	9:45
Místo:	Sraz v 9:45 na vlakové zastávce Hřebeny. Doprava tam: vlak Sokolov (9:32) – Hřebeny (9:43). Doprava zpět: vlak Hřebeny (12:13 nebo 13:14) – Sokolov (12:25 nebo 13:27) nebo pěšky.		
Náplň:	Trasa: Krátká trasa, ale s větším převýšením, od zastávky vlaku na hrad a zpět. Rýžování minerálů, především granátů, v potůčku pod hradem a vodní fauna, historie hradu Hartenberg.		
Průvodci:	RNDr. Petr Rojík (Sokolovská Uhelná a.s.), Mgr. Jiří Klásák a RNDr. Jan Matějů, Ph. D. (oba Muzeum Karlovy Vary)		
Kontakt:	J. Matějů, tel.: 724 704 626		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu, případně holinky či naopak sandály pro vstup do vody při rýžování. Ryžovnické pánev budou na místě k zapůjčení, nezapomeňte si vsak dostačně velké nádoby na vyřýžované zlato a drahé kamení.		

DRAHOTÍNSKÉ HADCE

Den:	sobota 19. září 2015	Čas:	9:10
Místo:	Sraz v 9:10 na železniční zastávce v Poběžovicích. Doprava tam: vlak Domažlice (8:25) – Poběžovice (8:56); vlak Bělá nad Radbuzou (8:36) – Poběžovice (8:58). Doprava zpět: Poběžovice (13:00, 14:55) – Domažlice (13:34, 15:28); Poběžovice (14:56) – Bělá nad Radbuzou (15:15).		
Náplň:	Trasa: Nenáročný okruh, délka trasy přibližně 7 km, částečně v lesním porostu. Vycházka do Drahotínského lesa spojená s ukázkou hadcové kveteny. Seznámíme se s neobvyklou horninou – hadcem, která v terénu vystupuje v řadě drobných skalních výchozů a byla těžena v již opuštěném lomu. Na tyto výchozy je vázána řada vzácných rostlinných druhů, uvidíme například sleziník hadcový, sleziník nepravý nebo zimostrázek alpský.		
Průvodci:	Mgr. Markéta Dortová (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les), Václav Pachl (LB Minerals, s.r.o.)		
Kontakt:	M. Dortová, tel.: 728 496 178		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu. Nezapomeňte svačinu.		

HMYZÍ ALKOHOLICI ANEB PIVNÍ PASTI JAKO POMOCNÍK V ENTOMOLOGICKÝCH PRŮZKUMECH

Den:	úterý 22. září 2015	Čas:	17:30
Místo:	Muzeum Českého lesa v Tachově (třída Míru 447).		
Náplň:	Představení metody chytání hmyzu do pivních pastí a samozřejmě i řady málo známých a přitom velmi zajímavých druhů hmyzu z různých skupin, které autor nalezl při svých sledováních v Dyleňské části pohoří Český les.		
Přednášející:	Libor Dvořák (Městské muzeum Mariánské Lázně)		
Kontakt:	P. Řepa, tel.: 604 194 010		

foto: www.spacetelescope.org

UNIVERZITA
TŘETÍHO VĚKU

pobočka
TACHOV

Studijní programy 2015/16

ASTRONOMIE V. | BIOMEDICÍNA II. | EVROPSKÁ KULTURNÍ A DUCHOVNÍ STUDIA II.
POČÍTAČE PRO ZAČÁTEČNÍKY | POČÍTAČE PRO POKROČILÉ

Termíny zápisu

STŘEDA 17. června 2015, 9.00 - 16.00 hod.

PONDĚLÍ 7. září 2015, 9.00 - 16.00 hod.

Místo

**Regionální vzdělávací a informační středisko,
Školní 1094, Tachov**

pobočka
BOR

Studijní programy 2015/16

PŘÍRODNÍ VĚDY PRAKTICKY II.

Termíny zápisu

ČTVRTEK 18. června 2015, 9.00 - 14.00 hod.

ČTVRTEK 3. září 2015, 9.00 - 14.00 hod.

Místo

Borský zámek

pobočka
MARIÁNSKÉ LÁZNĚ

Studijní programy 2015/16

REGIONÁLNÍ HISTORIE MARIÁNSKÝCH LÁZNÍ A OKOLÍ II.

Termíny zápisu

ÚTERÝ 16. června 2015, 9.00 - 14.00 hod.

ÚTERÝ 8. září 2015, 9.00 - 14.00 hod.

Místo

**Domov pro seniory a dům s pečovatelskou službou, Tepelská 752/22,
Mariánské Lázně**

CO S SEBOU:

současní studenti -> index + občanský průkaz, noví studenti -> pasovou fotku + občanský průkaz

POPLATEK:

humanitní/přírodovědná výuka = 600 Kč/rok, počítačová výuka = 900 Kč/rok

Více info: ostapcukova@revis-tachov.cz, www.revis-tachov.cz, tel.: +420 374 774 413

Podmínkou studia je starobní nebo plný invalidní důchod.

ZA TROUBENÍM JELENŮ NA KLADEKOU

Den:	pátek 25. září 2015	Čas:	17:30
Místo:	Sraz v 17:30 na Kladské u autobusové zastávky. Doprava tam: bus Mariánské Lázně (17:05) – Kladská (17:25).		
	Trasa: Po naučné stezce Kladská přes lesy mezi Kladskou a Mariánskými Lázněmi do Mariánských Lázní (délka max. 10 km, většinou z kopce).		
Náplň:	Povídání o životě jelenů a poslechem říje jelena evropského a jelena sika. V polovině září soumracný a noční les oživne hlasy. Nastane čas jelení říje. Zvláště působiv je období jelení říje v horských terénech, kde se troubení jelenů patřičně rozléhá, někdy i s ozvěnou.		
Průvodci:	Ing. Václav Procházka a Tomáš Fiala (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	J. Rolková, tel.: 354 401 968		
Poznámka:	Obuv a oblečení do terénu podle počasí.		

VÝSTAVA HUB V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH

Den:	sobota 26. září – neděle 27. září 2015	Čas:	sobota 9:00 – 17:00, neděle 9:00 – 16:00
Místo:	Správa CHKO Slavkovský les (Hlavní 504, Mariánské Lázně).		
Náplň:	Ukázky čerstvě utržených hub, pokrmů z nich, možnost rad ohledně určování druhů hub od zkušených mykologů, recepty na přípravu houbových pokrmů, ukázka hub pod binokulárním mikroskopem a houbařský kvíz pro děti.		
Kontakt:	J. Pošmura, tel.: 723 091 620		

VÝSTAVA HUB V DOMOVĚ PRO SENIORY V CHEBU

Den:	pátek 2. října 2015	Čas:	14:00 – 16:30
Místo:	Domov pro seniory „Skalka“ v Chebu (Americká 52).		
Náplň:	Výstava je přístupná pro veřejnost. Součástí bude i houbařská poradna Mykologického klubu Slavkovský les.		
Kontakt:	J. Pošmura, tel.: 723 091 620		

Výstava hub v domově pro seniory v Chebu, 3. 10. 2014.
Foto: J. Pošmura.

ZÁŘÍ

ŘÍJEN

MAS Sokolovsko o.p.s.

MAS Sokolovsko, nebo-li Místní akční skupina Sokolovsko, je dobrovolným se-skupením 37 měst a obcí, z nichž některé jsou mimo to sdruženy ve svazcích. Mezi partnery MAS ovšem patří i řada podnikatelů, neziskových organizací i aktivních občanů, kteří mají zájem na rozvoji Sokolovska

MAS Sokolovsko se pokouší svými aktivitami podpořit obnovu území svých členských obcí, pomáhat místním podnikatelům v jejich rozvoji a organizovat vzdělávací a volnočasové aktivity mládeže i dospělých. Mimo jiné vydáváme vlastní časopis Zpravodaj Leader, který informuje o fungování MAS Sokolovsko, o projektech, které podporuje a na kterých se podílí a o aktivitách našich partnerů. Časopis je v elektronické verzi dostupný na webu

<http://mas-sokolovsko.eu>

Naše sdružení je otevřené novým zájemcům. Patříte-li mezi ně, neváhejte a kontaktujte nás na e-mailu info@mas-sokolovsko.eu nebo na tel. č.: 739 011 869.

PTAČÍ FESTIVAL – ZA PTÁKY DO POLÍ, LUK A RYBNÍKŮ

Den:	sobota 3. října 2015	Čas:	9:10
Místo:	Sraz v 9:10 na vlakovém nádraží v Plané u Mariánských Lázní. Doprava tam: vlak Cheb (8:34) – M. Lázně (8:55) – Planá u M. L. (9:05); Plzeň (8:06) – Stříbro (8:29) – Planá u M. L. (8:54); Tachov (8:33) – Planá u M. L. (8:50). Doprava zpět: vlak Planá u M. L. (12:47) – M. Lázně (12:55) – Cheb (13:14); Planá u M. L. (13:06) – Stříbro (13:30) – Plzeň (13:55); Planá u M. L. (13:09) – Tachov (13:21). Trasa: okolo rybníků v okolí Plané u Mariánských Lázní.		
Náplň:	Krátká terénní ornitologická exkurze k rybníkům a rákosinám v okolí Plané. Sledování a určování ptáků v době podzimní migrace. V průběhu exkurze poznají běžnější druhy ptačí fauny a dozvědí se řadu informací z jejich života (délka exkurze cca 3 hod., cca 8 km).		
Průvodci:	RNDr. Pavel Řepa (Muzeum Českého lesa), Mgr. Pavel Jaška, Mgr. Pavla Tájková (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les) a RNDr. Milena Prokopová (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Kontakt:	P. Řepa, tel.: 604 194 010		
Poznámka:	Vhodná nepromokavá obuv a oblečení do terénu. Dalekohled vítán.		

FESTIVAL PTACTVA NA JIVJANSKÝCH RYBNÍCÍCH

Den:	neděle 4. října 2015	Čas:	7:30
Místo:	Sraz v 7:30 u radnice v Holýšově nebo v 8:00 na hrázi Jivjanského rybníka. Trasa: okolo Jivjanských rybníků (konec cca v 12:00).		
Náplň:	Akce je zaměřená na pozorování protahujícího ptactva, zejména vodního a mokřadního.		
Průvodce:	Mgr. Libor Schröpfer (Holýšovský ornitologický klub)		
Kontakt:	L. Schröpfer, 732 370 036		
Poznámka:	Teplé oblečení, pevnou obuv (nejlépe holinky) a dalekohled s sebou. Občerstvení zajištěno.		

LÁZEŇSKÝ FESTIVAL JABLEK

Den:	sobota 10. října 2015	Čas:	11:00
Místo:	Začátek v 11:00 na kolonádě v Mariánských Lázních.		
Náplň:	Pojďte s námi oslavit podzimní sklizeň ovoce na kolonádu v Mariánských Lázních. Program festivalu je celodenní – jarmark místních výrobců a remeslníků, výstava regionálních odrůd ovoce a zahrádkářských výpěstek místních zahradkářských organizací, tvůrčí dílny pro děti i dospělé, tématické soutěže, ochutnávky pokrmů z jablek, hudební vystoupení.		
Kontakt:	J. Rolková, tel.: 354 401 968		
Poznámka:	Podrobný program bude včas upřesněn na www.slavkovskyles.ochranaprirody.cz .		

POZNÁVÁNÍ PODZIMNÍCH HUB – ZAMYKÁNÍ LESA NA ZELENÉ HOŘE

Den:	sobota 10. října 2015	Čas:	9:00
Místo:	Sraz v 9:00 pod Chebským hradem u dřevěné kryté lávky přes řeku. Doprava tam: vlak M. Lázně (7:42) – Cheb (8:12); vlak K. Vary (7:30) – Cheb (8:25).		
Náplň:	Doprava zpět: vlak Cheb (Os 15:19, R 16:34) – Mariánské Lázně (15:50, 16:53); vlak Cheb (Os 15:44, R 16:18) – K. Vary (16:44, 17:03). Trasa: Myslivna – lesem po vrstevnicové cestě na vrchol Zelené hory a zpět do Chebu přes Zátiší. Houbařská exkurze s pořadateli tradiční výstavy hub v Mariánských Lázních zaměřená na poznávání podzimních hub s malou výstavkou na vrcholu Zelené hory. Po výstavce bude uzamčen les symbolickým klíčem. Tradičně bude rozdělán oheň, špekáčky sebou.		
Průvodci:	členové Mykologického klubu Slavkovský les		
Kontakt:	J. Pošmura, tel.: 723 091 620		
Poznámka:	Vhodné oblečení a obuv do terénu, případně košík na houby.		

RYBNIČNATOU KRAJINOU FRANTIŠKOLÁZEŇSKA ZA STARÝMI DUBY A NA HRAD SEEBERG

Den:	sobota 17. října 2015	Čas:	10:30
Místo:	Sraz v 10:30 na autobusové zastávce Františkovy Lázně, Městské sady. Doprava tam: vlak K. Vary (8:50) – Sokolov (9:08) – Cheb (9:45) nebo bus K. Vary, terminál (8:50) – Sokolov (9:15) – Cheb (9:45); vlak M. Lázně (R 9:07, Os 9:18) – Cheb (9:26, 9:48); vlak Cheb (9:55) – F. Lázně, žel.st. (10:03) nebo bus Cheb (10:05) – F. Lázně, Městské sady (10:22). Doprava zpět: bus Pouštka, Ostroh (16:12) – Cheb, aut. nádr. (16:34); bus Ostroh, rozc. (= Lužná, resp. Sorkov) (17:35) – Cheb, aut. nádr. (17:55); vlak Cheb (Os 17:05, R 18:18) – Sokolov (17:35, 18:42) – K. Vary (18:01, 19:03); vlak Cheb (18:08) – M. Lázně (18:39).		
Náplň:	Trasa: Cik cak františkolázeňskými parky po nejmohutnejších lázeňských stromech, po zelené k Ptačímu rybníku a po odboče do Krapic, k nejkrasnějšímu dubu kraje v zaniklé Jedličné, po rybničních hrázích se starými duby pod Dvorečkem a po žluté na do Ostrohu s možností prohlídky hradu Seeberg. Procházka k příležitosti Dne stromů (20. 10.), prohlídka největšího seskupení starých dubů v Karlovarském kraji v pestrého podzimního zbarvení, ukázka měření a dokumentace starých stromů.		
Průvodce:	RNDr. Jaroslav Michálek (Muzeum Sokolov)		
Kontakt:	J. Michálek, tel.: 720 507 547		
Poznámka:	Pevná obuv a oblečení do terénu, svačina, fotoaparát.		

ŘÍJEN

SETKÁNÍ PŘÍZNIVCŮ ČESKÉHO LESA

Den:	úterý 20. října 2015	Čas:	17:00
Místo:	Muzeum Českého lesa v Tachově (třída Míru 447).		
Náplň:	Setkání všech amatérských přírodovědců působících v oblasti Českého lesa a jeho podhůří, kteří se podělají o své výsledky ze zkoumání zdejší přírody v poslední době. Můžete se těšit na přednášky různých biologických témat, které budou v takové formě, aby je mohl sledovat i naprostý laik v daném oboru. Na akci srdečně zveme všechny, které zajímá povídání o přírodě Českého lesa. Po skončení referátů (cca v 20:00) bude čas i na diskuzi a přátelské popovídání.		
Kontakt:	P. Řepa, tel.: 604 194 010		

SETKÁNÍ PŘÍZNIVCŮ PŘÍRODY KARLOVARSKA

Den:	pátek 23. října 2015	Čas:	16:00
Místo:	Od 16:00 do 18:30 v Krajské knihovně Karlovy Vary, sál Dvory (Závodní 378).		
Náplň:	IV. ročník setkání přátel přírody v Karlových Varech. Pásma krátkých přírodovědných přednášek pro odborníky i širokou veřejnost. Podělte se s námi o svá přírodovědná pozorování a objevy z přírody Karlovarského kraje, tentokrát s tématem řeky Ohře od Chebu až po Nechranice. Akce tradičně pořádaná ve spolupráci s Krajskou knihovnou Karlovy Vary.		
Kontakt:	P. Krása, tel.: 724 704 449		

*Stulík žlutý ve slepém rameni Ohře u Kynšperka nad Ohří.
Foto: P. Tájek.*

EXKURZE DO BOBŘÍHO BYDLIŠTĚ POD PŘIMDOU

Den:	sobota 24. října 2015	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 před Správou CHKO Český les (nám. Republiky 287, Přimda).		
Náplň:	Povídání o životě bobra a o jeho soužití s člověkem v minulosti i současnosti. Úkázka spojené s vycházkou do blízkého okolí za účelem hledání pobytových znaků a představení životního prostředí a pro bobra typických staveb.		
Průvodce:	Ing. Antonín Košnář, Ph. D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les)		
Kontakt:	A. Košnář, tel: 724 776 051		
Poznámka:	Oblečení do terénu a vhodná obuv (holinky).		

BEZOBRATLÍ ZIMUJÍCÍ POD ZEMÍ

Den:	pátek 13. listopadu 2015	Čas:	15:30
Místo:	Sraz v 15:30 na návsi v Michalových Horách. Doprava: přístup pouze autem.		
	Trasa: Do štoly Barbora a zpět (cca 0,5 km; konec cca v 17:30).		
Náplň:	Budete mít jedinečnou možnost se podívat do štoly Barbora, která je uzamčena mříží a tedy běžně nepřístupná. Uvidíme měkkýše, pavouky, stínky, mouchy a možná i lumky, kteří zde zimují.		
Průvodce:	Libor Dvořák (Městské muzeum Mariánské Lázně)		
Kontakt:	L. Dvořák, tel.: 608 172 434		
Poznámka:	Maximální počet je 5 účastníků, proto je nutné se předem objednat telefonicky na 608 172 434. Baterka nutná, hollinky nutné.		

NAPŘÍČ SLAVKOVSKÝM LESEM

Den:	úterý 17. listopadu 2015	Čas:	9:30
Místo:	Sraz v 9:30 na kolonádě v Mariánských Lázních. Doprava tam: vlak Plzeň (8:06) – M. Lázně (9:06); vlak Cheb (8:34) – M. Lázně (8:53); vlak Karlovy Vary (7:30) – M. Lázně (8:53), dále pěšky cca 25 min. na kolonádu. Doprava zpět: vlak Bečov n. T. (15:37, 17:42, 20:00 nebo 21:59) – M. Lázně (16:26, 18:31, 20:49 nebo 22:48); vlak Bečov n. T. (15:19, 17:25, 20:00 nebo 21:59) – Karlovy Vary (15:54, 17:59, 20:33 nebo 22:32); případně některý z autobusových spojů. Trasa: kolonáda v Mariánských Lázních – PR Žížkův vrch – Polom – PR Smraďoch – Farská kyselka – PR Vlček – PR Mokrády pod Vlčkem – Prameny – NPP Upolínová louka pod Křížky – PP Dominova skalka – Bečov nad Teplou (náročná trasa s převýšením o celkové délce cca 20 km).		
Náplň:	Již II. ročník pochodu napříč Slavkovským lesem. Pojďte s námi do lesů a luk CHKO Slavkovský les. Přes 20 km dlouhá trasa povede přes pět přírodních rezervací a jednu národní přírodní památku. Během túry zdoláme značné převýšení. Několikrát pokoříme nadmořskou výšku 800 m. Nejvyšším vrcholem trasy bude Vlčí kámen (883 m n. m.). Cílem turisticko - přírodnovědného výletu je Bečov nad Teplou a samozřejmě občerstvení v některém z restauračních zařízení.		
Průvodci:	Mgr. Pavel Jaška a Mgr. Jana Rolková (oba AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	P. Jaška, tel.: 602 213 347		
Poznámka:	Nutná vhodná obuv a oblečení. Doporučujeme vzít si s sebou mapu, pro případ dřívějšího návratu, nebo nutného rozdělení skupiny. Nezapomeňte na dostatek tekutin a jídla na celý den a vhodné obutí a oblečení. Vzhledem k tomu, že nemusíme dojít do Bečova za světla, doporučujeme vzít si sebou baterku. Pro značnou náročnost nemůžeme akci doporučit svátečním chodcům.		

LISTOPAD

OZVĚNY EKOFILEMU V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH

Den:	čtvrtok 3. prosince 2015	Čas:	17:00
Místo:	Začátek v 17:00 na Správě CHKO Slavkovský les (Hlavní 504, Mariánské Lázně).		
Náplň:	Promítání několika filmů s ekologickou tématikou, které se objevily v minulých ročnících na festivalu Ekofilm. Přijďte s námi příjemně posedět u krbu a shlédnete filmy, které v komerčních televizích ani kinech nenajdete. Dozvíte se nečekané souvislosti o vzájemném vlivu lidské společnosti a životního prostředí. Uvidíte unikátní záběry filmářů z celého světa.		
Kontakt:	J. Rolková, tel.: 354 401 968		

PTÁCI V MARIÁNSKÝCH LÁZNÍCH V ZIMĚ NESPÍ

Den:	sobota 19. prosince 2015	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 před Správou CHKO Slavkovský les (Hlavní 504, Mariánské Lázně).		
Náplň:	Trasa: Mariánskolázeňskými parky (délka podle zájmu cca 2 až 3 hodiny). Zimní vycházka lázeňskými parky s pozorováním ptáků. Pátrat budeme hlavně po vzácnějších zimujících druzích. Setkání milovníků přírody před koncem roku.		
Průvodce:	Mgr. Pavel Jaška (AOPK ČR, RP Správa CHKO Slavkovský les)		
Kontakt:	P. Jaška, tel.: 602 213 347		
Poznámka:	Teplé zimní oblečení, dalekohled vítán.		

PTÁCI V ZIMĚ NESPÍ ANI V TACHOVĚ

Den:	sobota 27. prosince 2015	Čas:	10:00
Místo:	Sraz v 10:00 před Muzeem Českého lesa v Tachově (třída Míru 447).		
Náplň:	Trasa: Příměstskými parky v Tachově (délka cca 2 hod.). Zimní vycházka bezprostředním okolím města s pozorováním ptáků. Pátrat budeme hlavně po vzácnějších zimujících druzích. Hlavním cílem je však setkání všech milovníků přírody před koncem dalšího roku. Po vycházce bude podle zájmu účastníků následovat posezení v restauraci, kde si zhodnotíme letošní ornitologický rok, pochlubíme se zajímavými pozorováními apod.		
Průvodci:	RNDr. Milena Prokopová, Ph. D. (AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les) a RNDr. Pavel Řepa (Muzeum Českého lesa v Tachově)		
Kontakt:	P. Řepa, tel.: 604 194 010		
Poznámka:	Teplé zimní terénní oblečení, dalekohled.		

NA AKCE VÁS ZVOU:

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ MEZI LESY

ZO ČSOP Sylva Lunae

ZO ČSOP Kladská

Muzeum Českého lesa v Tachově

Městské muzeum
Mariánské Lázně

MUZEUM SOKOLOV

ZO ČSOP Tachov

4. ZO ČSOP Cheb

Město CHEB

MUZEUM KARLOVY VARY

Vydání kalendáře akcí bylo podpořeno Karlovarským krajem.
Akce v Chebu a okolí jsou finančně podporovány městem Cheb.

Máte-li zájem o pravidelné zasílání informací o přírodnovědných akcích na Chebsku, Mariánskolázeňsku, Karlovarsku, v Českém lese a Plzeňsku, e-mailem nebo poštou, napište nám svůj e-mail nebo adresu!

Akce v Českém lese a Plzeňsku

Martin Jiran
tel.: 720 543 084
e-mail: martin.jiran@nature.cz

Lenka Janoušková
tel.: 725 044 021
e-mail: lenka.janouskova@nature.cz

Akce na Chebsku a Sokolovsku

Jiří Brabec
tel.: 605 240 980
e-mail: jbrabcak@seznam.cz

Akce na Mariánskolázeňsku a Karlovarsku

Jana Rolková
tel.: 724 380 021
e-mail: jana.rolkova@nature.cz

Jan Matějů
tel.: 723 524 251
e-mail: mateju@kvmuz.cz

VŠECHNY AKCE JSOU ZDARMA!!!

Změny v kalendáři akcí vyhrazeny.

Sledujte

www.muzeumcheb.cz/priroda

www.ceskmlesem.cz

www.slavkovskyles.ochranaprirody.cz

www.cesyles.ochranaprirody.cz

www.slavkovskyles.cz